

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 1999 жылғы 15 қарашадағы N 400 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасында қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру туралы нұсқаулыққа өзгерістер мен толықтыруларды бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының қаулысы 2001 жылғы 20 сәуірде N 111. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2001 жылғы 7 маусымда тіркелді. Тіркеу N 1535. Күші жойылды - Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2006 жылғы 27 қазандағы N 106 қаулысымен.

Ескерту: Күші жойылды - Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2006 жылғы 27 қазандағы N 106 қаулысымен.

Қазақстан Республикасында қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыруды жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы

ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 1999 жылғы 15 қарашадағы N 400 V991010_ қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасында қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру туралы нұсқаулыққа өзгерістер мен толықтырулар бекітілсін және Нұсқаулық пен осы қаулы Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелген күннен бастап он төрт күн өткеннен кейін күшіне е н г і з і л с і н .

2. Валюталық реттеу және бақылау басқармасы (Мәженова Б.М.):

1) Заң департаментімен (Шәріпов С.Б.) бірлесіп осы қаулыны және Қазақстан Республикасында қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру туралы нұсқаулыққа өзгерістер мен толықтыруларды Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткізу ш а р а л а р ы н қ а б ы л д а с ы н ;

2) Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткізілген күннен бастап жеті күндік мерзімде осы қаулыны және Қазақстан Республикасында қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру туралы нұсқаулыққа өзгерістер мен толықтыруларды Қазақстан

Республикасы Ұлттық Банкінің аумақтық филиалдарына және екінші деңгейдегі
б а н к т е р г е ж і б е р с і н .

3. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің аумақтық филиалдары Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінен осы қаулыны және Қазақстан Республикасында қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру туралы нұсқаулыққа өзгерістер мен толықтыруларды алған күннен бастап бес күндік мерзімде қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыратын уәкілетті ұйымдарға жіберсін.

4. Халықаралық қатынас және жұртшылықпен байланыс басқармасы (Мартюшев Ю.А.) осы қаулыны және Қазақстан Республикасында қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру туралы нұсқаулыққа өзгерістер мен толықтыруларды бұқаралық ақпарат құралдарында
ж а р и я л а с ы н .

5. Осы қаулының орындалуын бақылау қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасарлары М.Т. Құдышевке (2 және 3-тармақтар бойынша) және Е.Т. Жанкелдинге (4-тармақ бойынша) жүктелсін.

Ұлттық Банк
Төрағасы

Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
2001 жылғы 20 сәуірдегі
N 111 қаулысымен
бекітілген

Қазақстан Республикасында қолма-қол шетел валютасымен
айырбастау операцияларын ұйымдастыру туралы
нұсқаулыққа өзгерістер мен толықтырулар

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының "Қазақстан Республикасында қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы" 1999 жылғы 15 қарашадағы N 400 V991010_ қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасында қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру туралы нұсқаулыққа мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1. 31-тармақтың бірінші азатжолындағы "заңды тұлғалар" деген сөздерден кейін "мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін бір жылдан кешіктірмей" деген сөздер мен
т о л ы қ т ы р ы л с ы н .

2. 54-тармақтың 4) тармақшасындағы "қазыналық есте сақтау қабілеті бар бақылау-касса аппаратының немесе қазыналық картасы бар компьютерлердің"

деген сөздер "фискальды есте сақтау қабілеті бар бақылау-касса машинасының" деген сөздермен ауыстырылсын.

3. 61 және 62-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"61. Эмитенттің елінде заңды төлем құжаты болып табылатын қолма-қол шетел валютасы осы Нұсқаулықта белгіленген тәртіппен комиссиялық сыйақы алынбай сатып алынуға, сатылуға, айырбасталуға және ұсақталуға тиіс.

Заңды төлем құралының негізгі белгілеріне банкнотта эмиссиялық банктің атауының, нөмірі мен сериясының, санмен және жазумен жазылған құнының, бет жағы мен сырт жағында негізгі суреттің (бейне және т.б.), сондай-ақ банкнотты қолдан жасаудан қорғайтын элементтердің (су тамғысы, магнитті белгілер, қағазға енгізілген түрлі түсті талшықтар, сонымен бірге ультракүлгін сәулемен көрінетіндері, конфетти, қорғаныш жіптер, микромәтін, люминесцияланатын суреттер және т.б.) болуы жатады.

Валютаның эмитент елі шығарылған банкноттарға басқа не қосымша талаптар белгілеуі мүмкін.

Мынадай түрде бүлінген банкноттар да төлем құралы болып танылады:

- 1) умаждалған және кірлеген;
- 2) шеті немесе бөліктері қырқылған, желімделген (көлемі 1-2 шаршы сантиметрден аспайтын), егер жыртылған бөлігі сөзсіз осы банкноттікі болса;
- 3) егер желімделген жыртықтары банкноттың төрттен бір бөлігінен аспайтын болса;
- 4) май шашыраған немесе басқа да дақтар, жазулар және мөртабандардың таңбалары (банкноттың өтелгенін немесе түпнұсқа еместігін немесе үлгі екендігін куәландыратын мөртабандардан басқалары) болса, егер олар банкноттың түпнұсқалығын анықтауға кедергі келтірмейтін және осы тармақта айтылған негізгі төлемдік белгілерінің бірін елеулі дәрежеде (50%-тен астамын) бүркемеген жағдайда;
- 5) диаметрі 0,5 мм-ден аспайтын тесіктері мен ойықтары болса.

62. Төлемге жарамды шетел валютасы оның иесінің келісімімен комиссиялық сыйақы алынып, инкассоға қабылдануы, төлемге жарамды қолма-қол шетел валютасына айырбасталуы немесе сатып алынуы мүмкін. Инкассоға қабылдау, төлемге жарамсыз қолма-қол шетел валютасын айырбастау, сатып алу жөніндегі операциялар осы Нұсқаулықтың 65-тармағының талаптары ескеріле отырып, осы Нұсқаулыққа N 14 қосымшаға сәйкес нысан бойынша төлемге жарамсыз қолма-қол шетел валютасымен жасалған операциялар тізілімдерінің журналында есепке алынады.

Егер банкноттар осы Нұсқаулықтың 61-тармағында көзделген талаптарға сай келмесе және/немесе олардың мынадай ақаулары болса:

- 1) бөліктерге бөлініп жыртылған және желімделген;

- 2) алғашқы түсі өзгерген немесе оңған;
- 3) күйген және күйік шалған;
- 4) толық немесе елеулі бөлігіне (негізгі төлемдік белгілерінің бірінің 50%-тен астамына) бояу, сия, май төгілген;
- 5) химиялық реактивтердің, оның ішінде ультракүлгін сәулелерге ұстағанда қағаздың түсін өзгертетін реактивтердің әсеріне ұшыраған;
- 6) әдейі түрде елеулі бөлігі бүлінген (негізгі суреттері, атап айтқанда адамдардың суреттері өзгертілген қорғаныш жібі алынып тасталған, көптеген жазулардың, оның ішінде ультракүлгін сәулелерде көрінетін жазулардың болуы);

7) басылымда көне-көрнеу ақаулар жіберілген (су тамғысының немесе қорғаныш жібінің болмауы немесе дұрыс орналастырылмауы, дұрыс басылмауы немесе бейнелердің көмескі болуы) банкноттар;

8) геометриялық көлемінің азайту жағына өзгерген сияқты ұлғайту жағына қарай 3 мм астам өзгерген болса, төлемге жарамсыз болып танылады.

Сондай-ақ тиісті шет мемлекеттің эмитент банкі жариялаған күннен кейін айналымнан шығарылған банкноттар да төлемге жарамсыз деп танылады.

Төлемге жарамсыз банкноттарды сатып алу мен ауыстыруды уәкілетті банктер, уәкілетті кредиттік серіктестіктер және почта байланысының уәкілетті ұйымы ғана жүзеге асырады. Уәкілетті банктер, уәкілетті кредиттік серіктестіктер және почта байланысының уәкілетті ұйымы ауыстыру тәртібімен сатып алған және қабылдаған төлемге жарамсыз банкноттарды клиенттердің сатуына болмайды және эмитент банкке инкассоға жіберілуге немесе қызмет көрсететін уәкілетті банктер арқылы инкассоға өткізілуге тиіс.

Уәкілетті банк төлемге жарамсыз шетел валютасының банкноттарын иесінің келісімімен инкассоға қабылдауға құқылы. Қолма-қол шетел валютасын инкассоға қабылдауды уәкілетті банктің қызметкері осы Нұсқаулықтың N 7 қосымшасына сәйкес нысан бойынша клиенттің өтініші негізінде ғана жүзеге асырады. Шетел валютасын инкассоға қабылдаған кезде клиентке түбіртек беріледі. Уәкілетті банктер клиенттерге комиссиялық сыйақының мөлшері (оған қоса клиенттің барлық шығыстары) туралы және эмитент банктердің (шетелдік банктердің) тозған банкноттарды айырбастаудан бас тартуы мүмкін екендігін ескертуге, сондай-ақ инкассо жасаған жағдайда клиенттің жазбаша келісімін алуға міндетті. Эмитент банк (шетелдің банкі) жіберілген шетел валютасын айырбастаудан бас тартқан жағдайда, уәкілетті банктер клиентке тиісті растау құжаттарын беруге міндетті.

Уәкілетті банк эмитент банктен (шетелдің банкінен) инкассо жасалған шетел валютасы үшін өтем жасалған ақша сомасы клиентке оның қалауы бойынша шетел валютасымен немесе теңгемен қолма-қол төленуге тиіс не қолданылып

жүрген заңнамаға сәйкес шетел валютасымен немесе теңгемен банктік есепшотына аударылуға тиіс.

Төлемге жарамсыз банкноттарды ауыстырғаны, сатып алғаны, қабылдағаны үшін комиссиялық сыйақыны уәкілетті банктер, уәкілетті кредиттік серіктестіктер, почта байланысының уәкілетті ұйымы белгілейді, бірақ ол айырбастауға (сатып алуға, инкассоға қабылдауға) ұсынылатын банкноттардың нақты құнының 10 процентінен аспауға тиіс. Комиссиялық сыйақыны уәкілетті банктер, уәкілетті кредиттік серіктестіктер, почта байланысының уәкілетті ұйымдары операция жасалған күнгі Ұлттық Банктің ресми бағамы бойынша Қазақстан теңгесімен алады."

4. 63-тармақтағы "тестерлердің немесе басқа арнайы құралдардың" деген сөздер "осы Нұсқаулықтың 51-тармағында көзделген талаптарға сәйкес ақша белгілерінің түпнұсқалығын анықтайтын техникалық құралдардың" деген сөздермен а у ы с т ы р ы л с ы н .

5. 66 және 67-тармақтардағы "200" сандары "500" сандарымен ауыстырылсын .

6. 68-тармақтың бірінші азатжолы мынадай мазмұндағы сөйлемдермен т о л ы қ т ы р ы л с ы н :

"Уәкілетті банктің (оның филиалының) басшысы мен бас бухгалтері анықтама-сертификаттарға өздерінің орынбасарларының, уәкілетті банктің есеп айырысу-касса бөлімінің басшысы мен бас бухгалтерінің, не айырбастау пункттерінің жұмысын ұйымдастыруға жауап беретін бөлімшенің және қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларының есебін көрсетуді жүзеге асыратын бөлімше басшыларының қол қоюына сенім білдіруге құқылы. Осы адамдардың анықтама-сертификаттарға қол қою жөніндегі өкілеттіктері бұйрықпен және сенімхатпен бекітілуге тиіс. Анықтама-сертификаттарға басшы және/немесе бас бухгалтер үшін қол қою жөніндегі өкілеттіктерді айырбастау пункттерінің кассиріне жүктеуге болмайды."

7. 72-тармақ алынып тасталсын.

8. 84-тармақтың екінші азатжолындағы "өзгеше" деген сөз "шектеулі" деген с ө з б е н а у ы с т ы р ы л с ы н .

9. 85-тармақ мынадай мазмұндағы 1-1) тармақшамен толықтырылсын:

"1-1) алдағы уақытта осы Нұсқаулықтың нормаларын бұзуға жол бермеу туралы жазбаша түрде ескерту жасауға;"

1 0 . 8 7 - т а р м а қ :

1) мынадай мазмұндағы 1-1) тармақшамен толықтырылсын:

"1-1) алдағы уақытта осы Нұсқаулықтың нормаларын бұзуға жол бермеу туралы жазбаша түрде ескерту жасауға;"

2) мынадай мазмұндағы жетінші азатжолмен толықтырылсын:

"Осы Нұсқаулықтың нормаларын бұзу себебі бойынша айырбастау пунктін ашуға берілген тіркеу куәлігі қайтарып алынса, осы мекен-жайдағы сол уәкілетті ұйымның айырбастау пунктін ашуға берілген тіркеу куәлігін қайтарып алған күннен бастап бір жыл бойы айырбастау пунктін ашуына тыйым салынатын б о л а д ы . " .

11. Мынадай мазмұндағы 87-1-тармақпен толықтырылсын:

"87-1. Лицензия (тіркеу куәлігі) қайтарылып алынған жағдайда Ұлттық Банктің тиісті шешімінің көшірмесін уәкілетті банкке, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын уәкілетті ұйымға жібереді. Уәкілетті банк, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын уәкілетті ұйым мұндай шешімінің көшірмесін алған күннен бастап үш күннің ішінде қайтарып алынған лицензияны (тіркеу куәлігін) Ұлттық Банктің филиалына қайтаруға м і н д е т т і . " .

12. Мынадай мазмұндағы 87-2-тармақпен толықтырылсын:

"Лицензияның (уәкілетті банктің, уәкілетті кредиттік серіктестіктің, почта байланысы уәкілетті ұйымының айырбастау пунктін ашуға берілген тіркеу куәлігінің) қолданылуы тоқтатылған жағдайда Ұлттық Банктің (оның филиалының) тиісті шешімінің көшірмесі уәкілетті банкке, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын уәкілетті ұйымға жіберіледі. Уәкілетті банк, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын уәкілетті ұйым мұндай шешімді алған күннен бастап лицензияның қолданылуы тоқтатылған мерзім аяқталғанға дейін қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру жөніндегі қызметті т о қ т а т у ғ а м і н д е т т і .

Осы мерзім ақталғаннан кейін уәкілетті банк, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын уәкілетті ұйым қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру жөніндегі қызметті жалғастыруға құқылы.

Нұсқаулықтың осындай нормаларын бұзу заңнамада көзделген жауап беруге әкеп соғады.

Уәкілетті банктің, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын уәкілетті ұйымының лицензиясының қолданылуын тоқтату туралы Ұлттық Банктің шешімін орындауын бақылауды Ұлттық Банктің филиалы жүзеге асырады."

13. N 4 және N 10 қосымшалар алынып тасталсын.

14. N 14 қосымшамен толықтырылсын.

Ұлттық Банк
Төрағасы

Қазақстан Республикасының
1999 жылғы 15 қарашадағы
N 400 қаулысымен бекітілген
Қазақстан Республикасында
қолма-қол шетел валютасымен
айырбастау операцияларын
ұйымдастыру туралы
нұсқаулыққа
N 14 қосымша

Журналдың бірінші беті

Төлемге жарамсыз қолма-қол шетел
валютасымен операциялар тізілімдерінің
ЖУРНАЛЫ

Айырбастау пункті _____,
(айырбастау пунктінің атауы, тіркеу нөмірі)

Орналасқан мекен-жайы _____,
(айырбастау пунктінің атауы)

(уәкілетті банктің, банк операцияларының жекелеген түрлерін

жүзеге асыратын уәкілетті ұйымның атауы)

Орналасқан мекен-жайы _____
(уәкілетті банктің, банк операцияларының

жекелеген түрлерін жүзеге асыратын уәкілетті ұйымның орналасқан
жері)

_____ жылғы " ____ " _____ басталған
_____ жылғы " ____ " _____ аяқталған

Сақталу мерзімі: _____ жыл

№ 14 қосымшаның жалғасы

Журналдың ішкі парағы

Төлемге жарамсыз қолма-қол шетел валютасымен операциялардың
200 _____ жылғы " ____ " _____

ТІЗІЛІМДЕРІ

№ Инкассоға өтініштің Шетел Шетел Жүргізілген Өтемге Өтемге Теңге.
п/п № немесе шетел валю. валю. операцияның беріл. беріл. мен
валютасын сатып тасы. тасы. түрі (инка. ген ген ұстал.
алу туралы ның ның ссо/ ауыс. валю. валю. ған
анықтама- атауы номи. тыру/сатып таның таның комис.
сертификаттың № налы алу) атауы сома. сия
(но. (ауыс. сы сома.

Журналдың соңғы беті

Осы журналда _____
(банктің/ұйымның атауы)

_____ (айырбастау пунктiнiң атауы, тiркеу N және мекен-жайы)
айырбастау пунктiнiң төлемге жарамсыз қолма-қол шетел валютасымен
операциялары тiзiлiмдерiнiң парақтары нөмiрленiп тiгiлдi.

_____ жылғы " ____ " _____

Басшы _____/қолы/ Мөр орны

Бас бухгалтер _____/қолы/ Заңды тұлға

_____ парақтары бар төлемге жарамсыз қолма-қол шетел валютасымен
операциялар тiзiлiмдерiнiң журналы Қазақстан Республикасында
қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру
туралы нұсқаулықтың талаптарына сәйкес келедi және _____ жылғы

" ____ " _____ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің
_____ филиалында куәландырылған.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
филиалының директоры
(директордың орынбасары) _____/қолы/

Ұлттық Банктің филиалы мөрiнiң немесе мөртабанының орны

Мамандар:

Омарбекова А.Т.

Икебаева Ә.Ж.

